

Cymraeg i Bawb

Sesiwn 5

Eleri Jenkins
`eleri.jenkins@pcydds.ac.uk`

RHAID

PAID Â

DIM

PEIDIWCH Â

Gorchmynion

[illegible]

Gorchmynion

BERF	TI	CHI
bod	byddi	byddwch
gwneud	gwna	gwnewch
cael	cei	cewch
mynd	cer	ewch
dod	tyrd	dewch
gwrando	gwranda	gwrandewch
meddwl	meddylia	meddyliwch
mwynhau	mwynha	mwynhewch
cymryd	cymra	cymerwch
gadael	gadawa	gadewch
dweud	dyweda	dywedwch
cau	cau/caea	caewch

Ansoddeiriau

<i>Cymraeg</i>	<i>Saesneg</i>
Tawel	
Parod	
Prydlon	
Llawen	
Amyneddgar	
Gwybodus	
Deallus	
Da	
Gwych	
Gofalus	
Swnllyd	
Hyderus	

Tawel – Quiet

Be quiet – Byddwch yn **dawel**

Come quietly – Dewch yn **dawel**

Cyflym – Quick

Be quick – Byddwch yn **gyflym**!

Write quickly – Ysgrifennwch yn **gyflym**!

17

GORCHMYNION DEFNYDDIOL USEFUL COMMANDS

Bryslwch.	<i>Hurry up.</i>	Gofynnwch gwestynau i'ch partner.	<i>Ask your partner questions.</i>
Byddwch yn ofalus.	<i>Be careful.</i>	Gweithiwch mewn grŵp.	<i>Work in a group.</i>
Cerddwch.	<i>Walk.</i>	Gweithiwch mewn paru.	<i>Work in pairs.</i>
Codwch yn dawel.	<i>Get up quietly.</i>	Gwrandewch (ar ...)	<i>Listen (to ...)</i>
Dewch i mewn.	<i>Come in.</i>	Rhaid i chi ...	<i>You must ...</i>
Dewiswch ...	<i>Choose ...</i>	Rhowch ...	<i>Put ...</i>
Edrychwch.	<i>Look.</i>	Rhowch y lluniau mewn trefn.	<i>Put the pictures in order.</i>
Elsteddwch.	<i>Sit.</i>	Siaradwch am y cardiau.	<i>Talk about the cards.</i>
Ewch i nôl ...	<i>Go and get ...</i>		
Ewch i ofyn i ...	<i>Go and ask ...</i>		

18

Gorchmynion defnyddiol...
Useful commands ...

Brysia.	<i>Hurry up.</i>	Eistedda.	<i>Sit.</i>
Bydda'n ofalus.	<i>Be careful.</i>	Gofynna gwestiynau i dy bartner.	<i>Ask your partner questions.</i>
Cerdda.	<i>Walk.</i>	Gweithia mewn grŵp.	<i>Work in a group.</i>
Cer i nôl ... (SW)	<i>Go and get ...</i>	Gweithia mewn pâr.	<i>Work in a pair.</i>
Cer i ofyn i ... (SW)	<i>Go and ask ...</i>	Gwrandda (ar ...)	<i>Listen (to ...)</i>
Coda'n dawel.	<i>Get up quietly.</i>	Rhaid i ti ...	<i>You must ...</i>
Dere i mewn. (SW)	<i>Come in.</i>	Rho'r lluniau mewn trefn.	<i>Put the pictures in order.</i>
Dewisa ...	<i>Choose ...</i>	Siarada am y cardiau.	<i>Talk about the cards.</i>
Edrycha.	<i>Look.</i>		

 Prifysgol Cymru
Y Ddeddf Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

19

Ymddygiad
Behaviour

Dim siarad!	<i>No talking!</i>
Tynnwch eich cotiau.	<i>Take your coats off.</i>
Byddwch yn dawel!	<i>Be quiet!</i>
Ydych chi'n cnoi?	<i>Are you chewing?</i>
Rhowch e yn y bin.	<i>Put it in the bin.</i>
Trowch rownd.	<i>Turn around.</i>
Eisteddwch yn iawn.	<i>Sit properly.</i>

 Prifysgol Cymru
Y Ddeddf Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

20

Gwrandewch os gwelwch yn dda.	<i>Listen please.</i>
Rydych chi'n swnllyd iawn.	<i>You're very noisy.</i>
Peidiwch â gweiddi'r ateb.	<i>Don't shout the answer.</i>
Arhoswch eich tro.	<i>Wait your turn.</i>

Ymddygiad
Behaviour

Prifysgol Cymru
Y Ddisod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

21

Ysgrifennwch y dyddiad.	<i>Write the date.</i>
Torrwch y llun.	<i>Cut the picture.</i>
Plygwch y papur.	<i>Fold the paper.</i>
Lliwiwch y llun.	<i>Colour the picture.</i>
Darllenwch ... yn dawel.	<i>Read ... quietly.</i>
Edrychwch arna i.	<i>Look at me.</i>
Cymrwch ofal.	<i>Take care.</i>

Sefwch!	<i>Stand!</i>
Gwrandewch!	<i>Listen!</i>
Cerddwch!	<i>Walk!</i>
Edrychwch!	<i>Look!</i>

Gorchmynion
Commands

Prifysgol Cymru
Y Ddisod Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

22

YMARFER 1: RHOWCH Y GORCHYMYN CYWIR YN Y BLWCH.

1. _____ yn dawel i aros am yr athro.
(sefyll)
2. _____ di'n astud ar beth sydd ganddo i'w ddweud.
(gwrando)
3. _____ yn gynnwys i'r ysgol bore yfory blant.
(dod)
4. _____ y daflen oddi ar y ddesg Siôn.
(cymryd)
5. _____ ar y teledu heno er mwyn i chi gael gweld.
(edrych)

YMARFER 1: (PARHAD)

6. _____ 'r gwm cnoi yn y bin ar unwaith
Catrin. (taflu)
7. _____ yn iach a byddwch yn teimlo'n well.
(bwyta)
8. _____ y llyfr fel gwaith cartref Blwyddyn 7.
(darllen)
9. _____ yn ofalus cyn penderfynu beth wyt ti
eisiau. (meddwl)
10. _____ orffen dy waith cartref cyn mynd i'r
gwely. (ceisio)

YMARFER 2: LLENWCH Y TABL

	chi	ti
prynu		
cael		
gweithio		
ysgrifennu		
siarad		
edrych		
codi		
mynd		
bwyta		
troi		

Prifysgol Cymru
Y Ddeddf Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

25

ADOLYGU...

- Brysiwch
- Cerddwch
- Edrychwch ar y bwrdd gwyn
- Gwrandewch arna i
- Agorwch eich llyfrau
- Trowch i dudalen pedwar
- Byddwch yn ofalus
- Caewch y drws

- Eisteddwch yn dawel
- Rhewch eich bagiau ar y llawr
- Rhewch eich ffôn symudol yn y bag os gwelwch yn dda
- Bore da blant
- Prynhawn da blant
- Pwy sy'n absennol heddiw?
- Ble mae Jac?

Ydych chi'n gwybod beth yw ystyr yr ymadroddion?
Do you know what they mean?

Prifysgol Cymru
Y Ddeddf Dewi Sant
University of Wales
Trinity Saint David

26

Gorchmynion - Commands

<u>Amser Stori</u> • Dewiswch lyfr • Gwrandewch ar y stori • Edrychwch ar y lluniau • Dewch i eistedd • Ydych chi'n barod? 	<u>Y Cornel Darllen</u> • Ewch i'r cornel darllen • Dim siarad! • Eisteddewch ar y mat • Byddwch yn ofalus • Tacluswch y llyfrau 	<u>Amser Snac</u> • Golchwch eich dwylo • Dewiswch ffrwyth • Dim ffws! • Sychwch y bwrdd • Casglwch yr arian
<u>Amser Tacloso</u> • Gloi, gloi, gloi! • Tacluswch y _____ • Rhowch y sbwriel yn y bin • Rhowch y gaddair o dan y bwrdd • Pawb i helpu! • Pawb i dacluso! • Byddwch yn ofalus gyda'r siswrn • Edrychwch ar y llawr • Rhowch y ffedogau ar y peg 	<u>Amser Chwarae</u> • Sefwch ac ewch ma's grŵp/dosbarth ____ • Ewch i hŏl eich cot • Ewch i'r tŷ bach • Dim rhedeg/gwrthio/cweryla/cario clecs • Chwaraewch yn neis • Sefwch ar bwys y wal • Dewch i'r llinell • Un ar y tro • Dangoswch i fi • Bant â ni/chi 	<u>Cornel y Cyfrifiaduron</u> • Gwrandewch ar y gorchmynion • Gwrandewch arna i • Gwrandewch ar yr athro/athrawes/Mr/Miss • Eisteddewch ar y gaddair • Un ar y tro • Siaradwch yn dawel • Byddwch yn ofalus